

Hvordan opprettholde vår gode dyrehelsesituasjon etter innføring av ny dyreheslov i EU?

Jorun Jarp

Beredskaps- og sikkerhetsdirektør

Veterinærinstituttet

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Hva står på spill?

Norske husdyr har
verdens beste helse

6 viktige smittsomme fjørfesykdommer i Norge og 5 EU-land

OIE, WAHIS, EU ADNS, EFSA's «EU summary report on trends and sources of zoonoses, zoonotic agents and food-borne outbreaks in 2016»

	Norway	Sweden	Denmark	Netherlands	Great Britain	France
HP avian influenza ¹	Green	Yellow	Green	Orange	Yellow	Orange
LP avian influenza ¹	Green	Green	Green	Orange	Green	Orange
Newcastle disease ²	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Infectious laryngo-tracheitis ³	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Red
Infectious bronchitis ³	Yellow	Red	Red	Red	Red	Red
<i>Salmonella</i> ⁴	Green	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow

¹ Detected in poultry in 2017
Denmark and Finland

² No vaccination in Norway and Sweden

³ Prevalent in hobby flocks

⁴ A Salmonellagarantee in Norge, Sweden,

6 viktige smittsomme storfesykdommer i Norge og 5 EU-land

OIE, WAHIS, EU ADNS

	Norway	Sweden	Denmark	Netherlands	Great Britain	France
Tuberculosis	Green	Green	Green	Yellow	Red	Yellow
Paratub.	Yellow	Green	Red	Red	Red	Red
BVD	Green	Green	Green	Orange	Red	Red
IBR/IPV	Green	Green	Green	Orange	Orange	Orange
<i>Salmonella</i>	Yellow	Yellow	Orange	Orange	Red	Red
<i>Mycoplasma bovis</i>	Green	Orange	Red	Red	Red	Red

6 viktige smittsomme svinesykdommer i Norge og 5 EU- land

OIE, WAHIS og EU ADNS. ESNIP3, Giorgi Metreveli PhD.-thesis

	Norway	Sweden	Denmark	Netherlands	Great Britain	France
African swine fever	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Classical swine fever	Green	Green	Green	Green	Green	Green
PRRS	Green	Green	Red	Red	Red	Red
Pseudorabies	Green	Green	Green	Green	Green	Red
Influenza A	H1N1 09	Red	Red	Red	Red	Red
<i>Mycoplasma hyopneumon.</i>	Green	Red	Red	Red	Red	Red

Redusere forbruk av antibiotika til dyr og fisk

- **1995** - husdyrorganisasjonene satte mål om 25 % reduksjon av forbruket til matproduserende landdyr i løpet av 5 år.
- **2015** - Nasjonal strategi mot antibiotikaresistens 2015-2020

Omhandler mennesker, dyr og fisk

I 2020

- Forbruk matproduserende landdyr ned minst 10 %
- Forbruk fisk på same nivå eller lavere enn gjennomsnitt 2004-2014
- Forbruk kjæledyr ned minst 30 %
- Narasin faset ut i kyllingproduksjonen uten økt bruk av antibiotika

- **2017** - Husdyrnæringens felles handlingsplan..

Kjernepunkter

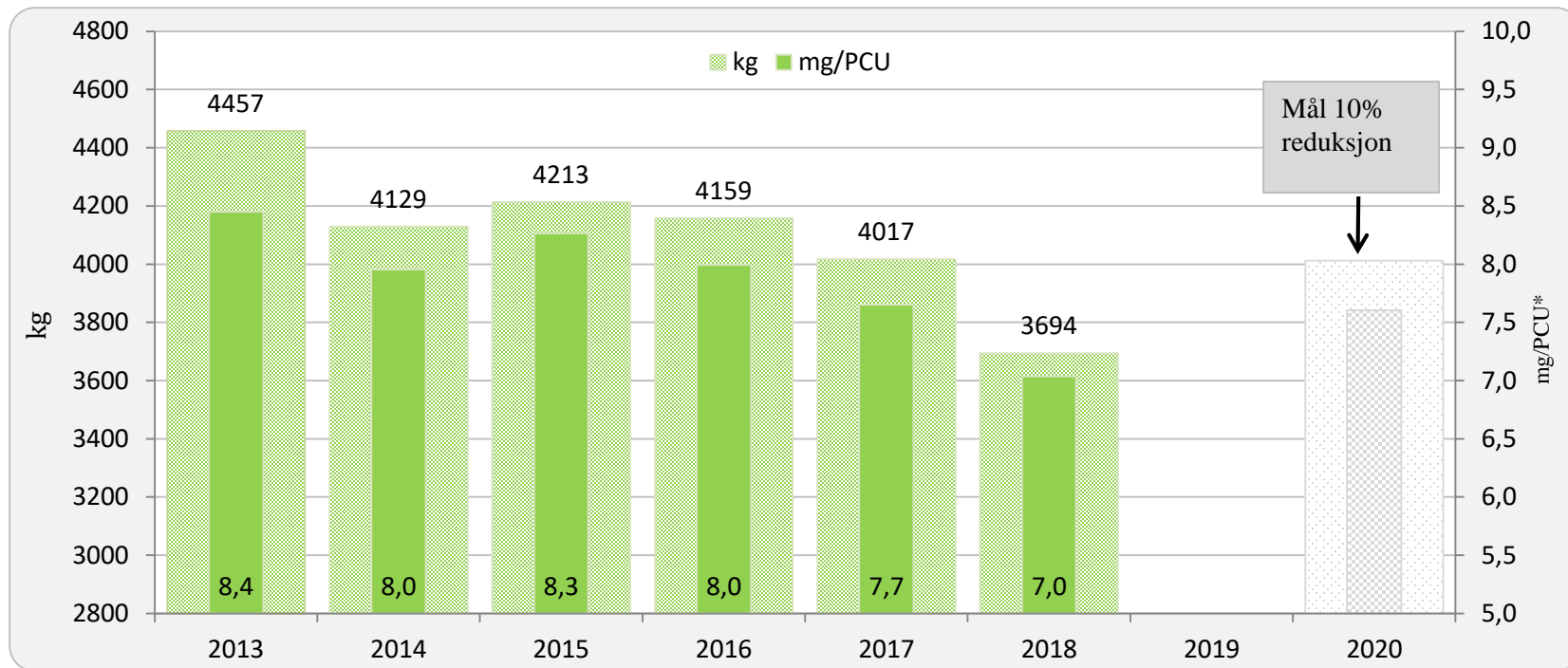
- Forebygge sykdom
- Optimalisere bruken av antibiotika

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Forbruk av antibiotika til matproduserende landdyr (inkluderer ikke hest)

Reduksjon 2013 – 2018 på 17 % både når målt i kg og i mg/PCU

*PCU = population correction unit

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

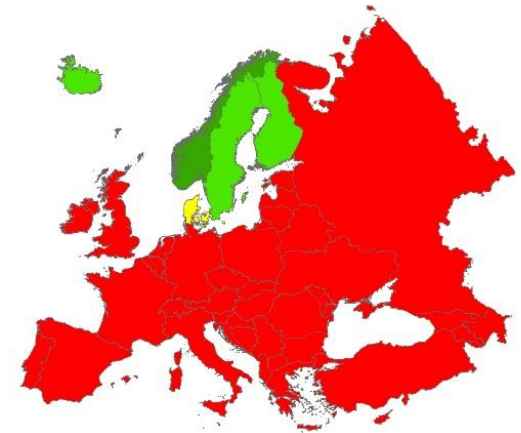

Årsaker til vår fordelaktige status

Dr. med. Ole Olsen Malm
(1854-1917)

1. Lokalisering - langt mot nord, omgitt av hav og med gode naboer.
2. Små produksjonsenheter over hele landet.
3. Begrenset import av levende dyr og dyreprodukter fra land med mye sykdom.
4. Relativt begrenset nasjonal handel med dyr
5. Godt organisert kompetent husdyrnæring og veterinærvesen.
6. Gjennom godt samarbeid har smittsomme sykdommer blitt bekjempet i mer enn 100 år

Hvordan kan statusen bli truet?

1. Lokalisering - langt mot nord, omgitt av hav og med gode naboer.
2. Små produksjonsenheter over hele landet.
3. Begrenset import av levende dyr og dyreprodukter fra land med mye sykdom.
4. Relativt begrenset nasjonal handel med dyr
5. Endringer i arbeidsmarkedet
6. Godt organisert husdyrnæring og veterinærvesen.
7. Gjennom godt samarbeid har smittsomme sykdommer blitt bekjempet i mer enn 100 år

Nasjonalt strategi for landdyrhelse

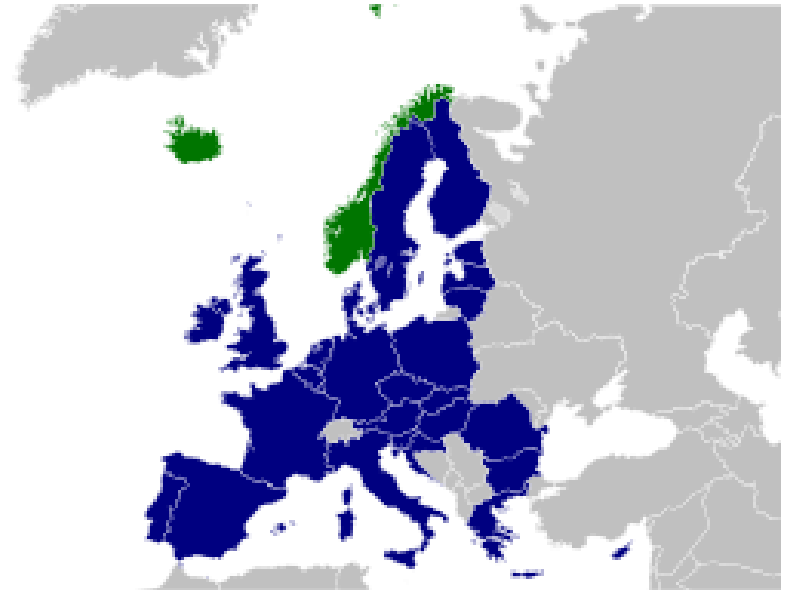

- Fortsatt isolatpraksis - næringen
- Listeføring
- Kunnskaps- og handlingskjede: Husdyrbrukere, feltveterinærer, Mattilsynet og Veterinærinstituttet
- Overvåkings-program – påvisning og dokumentasjon
  - CWD, mædi, EBL, Salmonella,
- Samhandling – ansvar og roller mellom offentlige og næring

EØS avtalen

- Dyrehelse, landdyr og fisk er en del av EØS avtalen
- Den nye dyrehesloven blir en del av avtalen i 2021
- Ny dyreheslov skal implementeres i norsk rett
- Noe regelverk er beholdt TSE, Antibiotikaresistens og biproduktområdet

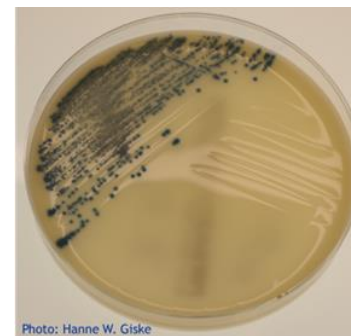
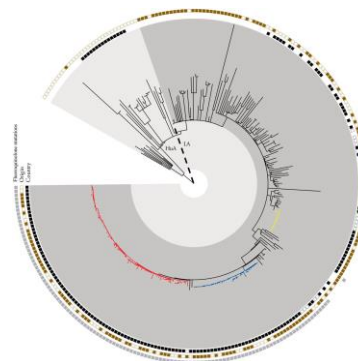

Risikofaktorer for introduksjon av sykdommer-import

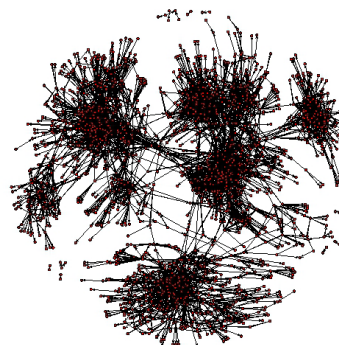
- Levende dyr
  - Fotråde
  - Salmonella hos hest
- Menneskelig forflytning:
  - MRSA hos gris
  - Influenza hos svin 2009
- Jordbruksutstyr
- Luftbåren smitte
  - Klimatiske forhold uavhengig av EU

Biosikkerheten må dekke generelt

- System
- Kompetanse
- Handling i forkant

Avisutklipp Asle

Veterinærinstituttet
Norwegian Veterinary Institute

Mye står på spill!

Norske husdyr skal
fortsatt ha
verdens beste helse

